

Startnotitie ten behoeve van de uitwerking van het rapport “Uitgesproken”

Datum : 23 januari 2020

Deze startnotitie is bedoeld om vanuit de gesprekken en de inventarisatie die geleid hebben tot het rapport “Uitgesproken” richting te geven aan de vervolgstappen. Hierbij is in eerste instantie uitgegaan van maatregelen buiten het wettelijke ruimtelijke ordeningsinstrumentarium omdat een onderbouwing voor zonering moet komen uit de onderzoeken van de gezondheidsraad en daarop nog te vragen onderbouwing voor aanpassing van het ruimtelijk ordeningsinstrumentarium. Dit neemt niet weg dat we ook het spoor van de ruimtelijke ordening moeten gaan bewandelen, maar dat is iets voor de lange termijn en een gezamenlijke overheidsverantwoordelijkheid.

Wij vragen het bestuur in te stemmen met de volgende stappen

1. Formuleren van de Probleemstelling

De toenemende zorg van omwonenden en de agrarische ondernemers (in eerste instantie gericht op de bollenteelt) over het gezamenlijk gebruik van de leefomgeving en de opgave om te komen tot verduurzaming van de agrarische sector zoals ook verwoord in de Toekomstvisie gewasbescherming 2030, naar weerbare planten en teeltsystemen van de minister en het actieplan Vitale Teelt 2030 KAVB en actieplan plantgezondheid 2030 LTO Nederland.

Doel: het verminderen van de zorgen en het wegnemen van de onrust bij agrarische ondernemers en inwoners over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de gezamenlijke leefomgeving en het komen van verduurzaming van in eerste instantie de bloembollenteelt binnen een pilot waarbij wordt voorgesteld dit te doen in Westerveld.

2. Het proces op te delen in verschillende stappen

Stap 1 Regie aanbrengen in het project:

- Een projectregisseur aan te stellen. Hiervoor wordt gezocht binnen de organisatie van de provincie Drenthe.
- Communicatie-adviseur met ervaring in complexe vraagstukken betrekken. (onafhankelijk of intern?)
- Naast het bestuurlijk overleg een vaste ambtelijke voorbereidingsgroep te benoemen bestaande uit ambtenaren LNV, provincie Drenthe en Overijssel, WDO, vertegenwoordiging gemeenten Drenthe en Overijssel.

Stap 2 Overnemen aanbevelingen uit het rapport uitgesproken

- Stappenplan duidelijke doelen en termijnen opstellen
- Telers meenemen in de te nemen stappen in verband met toekomstige investeringen
- Landelijk en regionaal als overheid een actieve rol nemen in de vraagstukken vanuit omwonenden en telers. Waarbij een werkvorm wordt gekozen rondom het thema gewasbeschermingsmiddelen waarbij in een interactief proces meerdere partijen kennis en informatie ontvangen en bespreken. Hoe dit vorm moet krijgen moet uitgezocht worden.
- Kansen benutten door uitvoering te geven aan aangedragen suggesties en initiatieven.

Actiepunten:

- a. Op korte termijn inzetten op vrijwillige zonering, aanvragen van een KUG toelating¹ om de milieubelasting en de hoeveelheid middelen te reduceren, zoals ook aangegeven in het rapport Uitgesproken.
- b. Een pilot opzetten ter verduurzaming van de teelt (investeringen, onderzoek, kennisontwikkeling, veredeling, nieuwe technieken, andere gewassen, bodemverbetering) waarbij de sector intensief wordt betrokken².
- c. Mogelijkheden onderzoeken splitsing advisering en verkoop van gewasbeschermingsmiddelen.
- d. Communicatieplan opstellen ook ten behoeve van informatiedeling.
- e. Mogelijkheden van een gebiedsfonds onderzoeken (b.v. voor inrichting vrijwillige akkerranden).
- f. Inzichtelijk maken welke problemen er zijn bij de afzet van duurzame agrarische producten. Als overheden een voorbeeldfunctie nemen in de afname ervan.
- g. Gericht aandacht te vragen voor de gevaren voor de volksgezondheid in het toelatingsbeleid van gewasbeschermingsmiddelen en hierop anticiperen.
- h. Mogelijkheden voor versnelde toelating van groene gewasbeschermingsmiddelen onderzoeken
- i. In te zetten op het uitvoeren van acties vanuit het programma toekomstgerichte landbouw
- j. Voortzetting van de huidige inzet op toezicht en handhaving en extra in te zetten op preventief toezicht
- k. Gesprekken aangaan met alle betrokkenen op verschillende bestuurlijke niveaus
- l. Faciliteren in het komen tot overeenkomsten tussen verschillende partijen
- m. Stimuleren en indien gewenst faciliteren in de gesprekken tussen partijen

Stap 3 zoeken naar financiën

Er is geld nodig voor de te nemen stappen en vervolgacties. Voorgesteld wordt om te kijken of er een verdeelsleutel van de kosten en de tijd (eventueel per actiepunt) kan worden gerealiseerd tussen de verschillende overheden en eventuele mogelijkheden voor cofinanciering te onderzoeken.

¹ Kleine uitbreiding gewasbeschermingsmiddelen; binnen een KUG-registratie is het mogelijk middelen in een bepaalde teelt toe te laten die al wel in andere teelten zijn toegelaten. Het gaat hierbij om het vervangen van middelen door middelen met een lagere milieubelasting.

² Inmiddels is door de agrarische sector (KAVB/ ROL, LTO-N, Delphy, Agrifirm, AND) een aantal voorstellen gedaan om de bollenteelt te verduurzamen. Te denken valt aan het ontwikkelen van resistente rassen, aanleg akkerranden, strokenteelt, instellen studiegroepen (kennisoverdracht rondom verduurzaming teelten)